

PRZEGLĄD KUPIECKI

T. Biblijow
Jagielloński

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Znany ze swego komfortu **ZAKŁAD KĄPIELOWY**

ŁAŹNIA RZYMSKA

W KRAKOWIE
ul. św. Sebastiana 9.

ŁAŹNIA PAROWA

Parówka, ubikacja z gorącym powietrzem, baseny ciepły i zimny, niasiadówki, natryski, ciepłe i zimne.

FRYZJER - BUFET

Parówka dla Pań otwarta w poniedziałki i czwartki popołudniu od 2 - 8 wieczorem.

NATRYSKI

ciepłe i zimne, w oddzielnych kabinach dla Pań i Panów.

Zakład kąpielowy otwarty w dni powszednie od godziny 8-ej rano do godz. 8-ej wieczór bez przerwy obiadowej, zaś w soboty od godz. 7-ej rano do godziny 8-ej wieczór bez przerwy obiadowej.

RENDEZ-VOUS KUPIECTWA.

Telefon 124-16.

WANNY

z natryskami, od mniej do więcej w komfort wyposażone.

TOWARZYSTWO PAROWEJ
FABRYKI KONSERW

„BAŁTYK”

W WILNIE

poleca: najwyższej jakości konserwy

Szproty w oliwie „IDFAL”

„SKUMBRJE”

„BYCZKI”

KILKI REWELSKIE

OGÓRKI KONSERWOWANE

do nabycia we wszystkich pierwszorzędných składach i sklepach.

poleca:

Wszelkie Druki
oraz Reklamy

DLA KUPCÓW i PRZEMYSŁOWCÓW

tanio i szybko

Drukarnia J. Fischera w Krakowie

UL. GRODZKA 62.

TELEFON 104-12.

ŻYDZI - KUPCY!

Przystępujcie masowo
w charakterze członków

do L.O.P.P.

W trosce o nowego kupca.

Reforma szkolnictwa zawodowego w Polsce postępuje naprzód. Poza samą ustawą, ustalającą zrab nowej szkoły zawodowej, poza przygotowującymi się programami i podręcznikami, pojawiają się poważne wydawnictwa, mające przede wszystkim na oku wychowanie nowego kupca, zwiastujące pochod reformy, szybki i zdecydowany.

Wielkiej rzeczy dokonało Kuratorjum Lwowskie, wydając „Zagadnienia wychowawcze w szkole zawodowej“. Zbiorowa ta praca bowiem nietylko wprowadza w ducha nowej szkoły zawodowej, oznajmia nietylko, że szkoła zawodowa wychowuje, ale zarazem przedstawia, na czym polega nowa szkoła zawodowa. Artykuły: Mirskiego, Ziemnowicza, Kuchty, Słoniewskiej, Jaworskiej, Mandybura, Tyrowicza, obrazują nam w części ogólnej problematykę wychowawczą nowej szkoły zawodowej, dają recepturę, zaś prace: Saneckiego, Tomanka, Müldnera, Filasiewicza, Ilnickiej, Matlakówny, Stefankiewicza, Nawrockiego, Aleksandrowicza, Przybylskiego omawiają w części szczegółowej rolę wychowawczą przedmiotów nauczania w nowej szkole. Jeśli dodamy artykuły o roli pracy w szkole: Masióra, Kuczyńskiego, prace luźne: Szajowskich, Knota, Nadolskiego, Kłaftenowej, wzmiankując obfitą literaturę przedmiotu, nabierzemy poczucia wagi wydawnictwa, które dobrze uchodzić może za podręcznik pedagogiki szkolnictwa zawodowego.

Poważnym dziełem jest też wydawnictwo krakowskiej Szkoły Ekonomiczno-Handlowej: „U progu nowych założeń polskiej szkoły handlowej“. Jak poprzednie „Szkoła Handlowa na usługach społeczeństwa i państwa“, ogranicza się i obecnie do zagadnień nowej szkoły handlowej, tym razem wyłącznie prawie do problemów dydaktyki. Prace bowiem: Juszczyka, Mochackiego, Niemcówny, Pelczara, Stantejskiego, Lisaka, Nattla, Balickiego, Sosnowskiego, Pszona, Gruszczynskiej, dotyczą spraw metodyczno-dydaktycznych, gdy Seweryna i Leśnodorskiego omawiają zagadnienia wychowawcze. Jakby na uboczu stoi praca Kozakówny o włoskim szkolnictwie handlowym i Lulka o rachunkowości prawidłowej i uproszczonej dla celów podatkowych, zaś artykuł Łozińskiego odsłania półwiecze szkoły handlowej w Krakowie.

Przedstawione dzieła dobrze się uzupełniają, ściśle zazębiają.

Podstawową jest też praca F. Tomanka „Organizacja pracy w szkole zawodowej“. Jest to vademecum wewnętrznego życia szkoły, kreślone ręką wybitnego znawcy-praktyka. Pierwsza to w swoim rodzaju polska praca, dająca przekrój przez organizację wychowania i nauczania w szkole handlowej. Tomanek dobrze się nią zasłużył szkole zawodowej.

DR. S. STENDIG.

Persil i Henko
*oto dwa środki,
 bez których niema prania!*

ZWROT ZADATKÓW — A PODATEK OBROTOWY.

Sumy zadatków, pobrane przez oddzielne opodatkowane oddziały przedsiębiorstwa przewozowego, a zwrócone klientom przez centralę w wypadkach niedojścia do skutku umowy o przewóz lub samego przewozu, nie mogą być odliczane od podstawy wymiaru dla centrali. (Wyrok N. T. A.: L. rej. 4396/32).

Przedsiębiorstwo przewozowe pod firmą X. z centralą na Polskę w Warszawie, zaskarżyło do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej Podatku Przemysłowego w przedmiocie wymiaru podatku przemysłowego od obrotu dla zakładu w Warszawie. Spór toczy się o potrącalność z obrotów, osiągniętych przez warszawski zakład centralny przedsiębiorstwa sumy zadatków, pobranych od klientów przez oddziały prowincjonalne, a przez centralę zwróconych.

Podatnik przyznaje, że te oddziały były każdy oddzielnie opodatkowane od obrotów podatkowych, przez nie osiągniętych, twierdzi atoli, że skoro zadaniem tych oddziałów było jedynie sprzedawanie biletów okrętowych, podczas gdy centrala w Warszawie spi-

Ciąg dalszy na str. 11-tej.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII.

Kraków, dnia 2 lipca 1934

Nr. 23

Cena abonamentu :	
Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń	

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7
wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.**
Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia :		
Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy	
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki	60 groszy	
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy	
Cała strona okładki	200 Pół strony okładki	100
Czwierć strony	50 Ośma strony	25
Cała strona w tekście	450, Pół strony	230
Czwierć strony	120 Jedna ósma strony	60

**PIERWSZA POLSKA CHEMICZNA
FABRYKA GLAZURY DO KAWY**

Bielsko
Śl. Cieszyński
SOBIESKIEGO 8

OFERTY ŻĄDAĆ! Telefon 19-69

Taksa 15 zł. mies. WPISY Taksa 15 zł. mies.

Zarejestrowane przez Minist. W. R. i O. P., pryw.

KURSY HANDLOWE

jednoroczne i półroczne księgowości dla dorosłych

LEONA FEINBERGA

długoletniego rutynowanego instruktora nauk handlowych

ULICA STAROWIŚLNA L. 28.

przyjmują **WPISY** codziennie

od 10—12 przedp. i od 4—6 popoł.

Polskie okno na świat

Inicjatorzy Święta Morza, organizując uroczystość morską, zdają sobie sprawę z stosunkowo małego zainteresowania opinii publicznej sprawami morskimi. Cięży tu niewątpliwie jakiś cień reminiscencyj historycznych z roku 1920, kiedy Polska, odpierająca nawałnicę bolszewicką, mogła sięgnąć do swych przyjaciół jedynie przez okno morskie. Wtedy nasi sprzymierzeńcy polityczni zaopatrywali nas w niezbędny sprzęt wojenny, wyladowywany w tym miejscu, gdzie dziś stoi wielki port gdyński. W tym czasie nie była naturalnie Gdynia żadnym portem, ani nawet miastem. Była to mała wioska rybacka, nikogo nie interesująca i nikomu nieznaną. Odcięcie od świata w okresie walk bolszewicko - polskich uświadomiło Polskę o konieczności posiadania własnego portu. Państwo 33-miljonowe, wciśnięte między dwa największe w Europie kolosy polityczno-gospodarcze, nie może istnieć bez własnego okna na świat, z którym musi się komunikować w razie groźącego niebezpieczeństwa.

Ale mimo to świadomość konieczności posiadania własnego portu zarysowana była u społeczeństwa polskiego tylko w bardzo nieznacznym stopniu. Spo-

czeństwo i jego reprezentacja, t. j. rząd w okresie od 1920 do 1926 roku zapatrywali się na budowę portu jako na coś potrzebnego wprawdzie, ale nie niezbędnego. To też budowa portu w Polsce posuwała się w żółwim tempie, a raczej nie posuwała się wcale. W roku 1925 terytorjum Gdyni nie różniło się wiele od tego samego terytorjum w r. 1920.

Dopiero rok 1925, który przyniósł z sobą wybuch wojny celnej niemiecko-polskiej, otworzył opinii publicznej w Polsce oczy na konieczność budowy własnego portu. Niemcom zdawało się, że wypowiadając wojnę celną Polsce, nieposiadającej własnego dostępu do morza, lecz uprawnionej jedynie do korzystania z niechętnego Polsce portu gdańskiego, skazą Polskę na powolną zagładę. Wszak Polska była jak najściślej związana gospodarczo z Niemcami. Eksport polski rozchodził się po świecie za pośrednictwem niemieckich komisjonerów, towary niemieckie przychodziły do Polski albo w przeróbce niemieckiej, albo za pośrednictwem niemieckich agentów, niemieckimi kolejami, niemieckimi okrętami i przez niemieckie porty. Niemcy pośredniczyły w stosunkach finansowych Polski ze

EMIL SILBERBACH

Skład materiałów budowlanych

Kraków, ul. Wielopole 15.

sprzedaje w całym Województwie Krakowskim **CEMENT i GIPS** marki „ŁOPUSZKA“ po niskich cenach. Handlarzom udziela odpowiednich rabatów. Zarazem poleca i inne materiały, jak: dachówkę, glazurę, posadzkę, rury, papę asfalt i t. p.

światem. Niemcy były naszymi klasyfikatorami i ekspertami w oczach zagranicy i Niemcy same były naszym największym rynkiem zbytu. Dzięki temu, nasz eksport morski utrzymywał się na niesłychanie niskim poziomie, natomiast eksport lądowy pochłaniał cały niemal handel zagraniczny Polski. Jeszcze w roku 1922 udział handlu morskiego w handlu zagranicznym Polski wynosił niedużo więcej ponad 7 proc. Niemcy zabierały nam lwią część naszego eksportu, a i to, co szło do innych krajów, dokonywało się za pośrednictwem niemieckim. Nie posiadaliśmy tradycji morskiej, tradycji zagranicznego handlu morskiego i tej specyficznej mentalności szybkiego przeczucia się z rynku na rynek, jaka znamionuje wszystkie państwa, posiadające wolny, własny dostęp do morza. Nasza flota morska była uboga, wykszolenie marynarzy wzbudzające litość, a nastawienie społeczeństwa do morza najzupełniej obojętne.

Kto te wszystkie trudności przelamał, ten dokonał rzeczy wielkiej i trwałej. Wielkiej, bo dreszcz zgrozy przejmuje nas na samą myśl, jakby wyglądało nasze gospodarstwo społeczne, gdyby Polska, zmuszona do stanu wojny celnej z Niemcami, nie posiadała własnego portu i nie mogła tem samem przestawić struktury swego handlu zagranicznego z lądowego na morski. Pomyślmy tylko, że w r. 1933 udział handlu morskiego w handlu zagranicznym Polski obracał się dookoła 70 proc., a więc stanowił przynajmniej większość. W r. 1933 wzrosła wartość przywozu i wywozu przez Gdynię o przeszło 17 proc. w stosunku do poprzedniego roku. Do tych świetnych wyników portu gdyńskiego przyczyniły się niskie opłaty portowe oraz wzrastające jego znaczenie, jako portu tranzytowego, głównie dla Czechosłowacji, a poza tem także dla Austrii, Węgier i Rumunii. W końcu roku 1933, po zawarciu porozumienia między Polską a Gdańskiem, na podstawie którego opłaty w Gdańsku uległy obniżce, poprawiły się warunki rozwojowe także tego portu. Bez portu gdyńskiego zostalibyśmy poprostu zgniecenii przez Niemcy, które wielkim blokiem swych wpływów zatarasowałyby nam wejście na rynki światowe.

Wyniesiona na barkach biednego społeczeństwa polskiego Gdynia rośnie na naszych oczach. Środki nasze były zawsze szczupłe, ale jednak niejako od

ust odkładaliśmy sobie, aby rozbudować Gdynię. — Miljony, idące na Gdynię, nie okazały się niecelowemi. Port nasz stanowi obecnie bramę wypadową na świat i żelazną bramę, chroniącą nas od ewentualnej lawiny niemieckiej.

Gdybyśmy posiadali port gdyński w 1925 r., nie doszłoby zapewne do wybuchu wojny celnej niemiecko-polskiej. Niemcy nie doceniły poprostu teźyżny i mocarstwowej potęgi odrodzonej Polski. Zdawało im się, że Polska nigdy nie zdobędzie się na wysiłek odbudowania własnymi środkami własnego portu, a ponieważ bez portu istnieć nie może, więc zginie. Z tego przeświadczenia urosło następnie określenie Polski, jako „Saisonstaat“, jako państwa, obliczonego na krótkie istnienie, niezdolnego do własnego życia na dłuższą metę. Co tu dużo mówić — gdybyśmy nie posiadali obecnie portu gdyńskiego, kwestja granic naszych na Zachodzie zostałaby rozcięta mieczem niemieckim.

Narazie cieszymy się jedynie Gdynią, jako portem. Gdynia jest narazie podobna do organizmu o wielkiej głowie, osadzonej na bardzo wątlm i delikatnym korpusie. Nóżki są jeszcze rachityczne, kręgosłup niedorozwinięty, ramiona szczupłe i krótkie, ale głowa funkcjonuje już normalnie. Ścisłej powiedziawszy: port gdyński jest wspaniały, urządzenia portowe przedstawiają ostatni wyraz techniki w tej dziedzinie, ruch portowy przewyższył już dawno gdański, — ale jednak rozwój Gdyni miasta nie idzie w parze z rozwojem Gdyni portu. Gdynia posiada, jak to już zaznaczyliśmy, taki sam, a nawet większy ruch portowy, co Gdańsk, ale posiada dopiero 50 tysięcy mieszkańców, podczas gdy Gdańsk posiada ich przeszło 350 tysięcy.

Ale nie troszczmy się o to. Z biegiem czasu korpus gdyński spoteźnieje, kręgosłup wzmocni się i rozwinie, ramiona doznają rozrostu i teźyżny mięśni, — Gdynia, miasto, port będzie chlubą Polski i równocześnie naszym puklerzem obronnym. S.

WYSTAWY SKLEPOWE

PLAKATY - REKLAMY

oraz wszystkie prace, wchodzące w zakres grafiki użytkowej, malarstwa i rysunku

PROJEKTUJE I WYKONUJE

HANNA KRZETUSKA
ART. MAL.

KRAKÓW, ŁOBZOWSKA L. 47
MIESZK. 3. TEL. 119-97

„GEWATAPOL”

G. W. TAUB

Dom nowoczesnych specjalnych
artykułów biurowych

KRAKÓW, ŚW. MARKA 18
TELEFON Nr. 179-66.

Tutki i Bibułki

„S O L A L I”

Specjalność:

TUTKI

„Eldorado” 200 szt. 45 gr.
150 szt. 35 gr.

Urlopy w świetle znowelizowanej ustawy o urloпах

Z dniem 1-go stycznia b. r. weszły w życie zmiany, wprowadzone do ustawy urlopowej z roku 1922-go. Zmiany te są stosunkowo drobne i odnoszą się wyłącznie do kwestji wynagrodzenia za czas urlopu pracowników fizycznych. Przepisy o urloпах pracowników umysłowych nie uległy żadnej zmianie. (Dz. U. Nr. 94 z r. 1933).

UPRAWNIENIA URLOPOWE PRACOWNIKA FIZYCZNEGO.

Wszyscy pracownicy fizyczni, zatrudnieni w przemyśle, górnictwie, handlu, biurowości, komunikacji i przewozie, szpitalnictwie, instytucjach opieki społecznej i użyteczności publicznej oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, niezależnie od tego, czy zakłady te są własnością państwową, czy prywatną lub organów samorządowych — a tylko z wyjątkiem pracowników przedsiębiorstw sezonowych, w których praca trwa krócej niż 10 miesięcy w roku, mają prawo do korzystania co rok z płatnego urlopu.

Prawo do płatnego 8-dniowego urlopu przysługuje pracownikom fizycznym, o ile praca ich trwała bez przerwy rok w danym przedsiębiorstwie — a prawo do płatnego 15-dniowego urlopu mają ci pracownicy, gdy praca ich trwała bez przerwy trzy lata w danym przedsiębiorstwie.

Te przepisy pozostały bez żadnej zmiany. Dodano tylko uzupełnienie, że „przez dni urlopowe należy rozumieć kolejno po sobie następujące dni kalendarzowe, poczynając od ostatniego dnia pracy”.

Uzupełnienie to jest o tyle ważne, że dotychczas istniała wątpliwość, czy do dni urlopowych można zaliczać niedziele i święta, przypadające w okresie urlopu, czy też liczy się tylko dni powszednie. Jak wiadomo, Sąd Najwyższy rozstrzygnął tę kwestję w ten sposób, że orzekł, iż niedziele i święta wlicza się do dni urlopowych, lecz trzeba za nie płacić tak samo, jak za powszedni dzień. Czyli, że robotnik ma prawo do

8-miu, względnie 15 dni urlopu, z których każdy musi być zapłacony tak jak dzień pracy, bez względu na to, czy jest dniem powszednim, czy niedzielą, czy świętem. Rezultat był taki, że urlopowany robotnik otrzymywał wynagrodzenie wyższe, niż robotnik pracujący, gdyż za dwa tygodnie urlopu otrzymywał 15 dniówek, podczas gdy robotnik pracujący otrzymywał ich w najlepszym razie tylko 12, ponieważ za niedziele płacy nie otrzymywał.

Obecnie sytuacja jest zupełnie jasna. Na urlop składa się 8 względnie 15 dni kalendarzowych kolejno po sobie następujących, poczynając od ostatniego dnia pracy. Jeżeli więc ostatnim dniem pracy przed urlopem była sobota, to dni urlopowe zaczynają liczyć się od niedzieli.

WYNAGRODZENIE ZA CZAS URLOPU.

Kwestję tę reguluje artykuł 4-ty ustawy urlopowej. Dotychczas 1-sze zdanie tego artykułu brzmiało: „Urlopowany otrzymuje za cały czas urlopu normalne pobory”.

Był to przepis zupełnie niejasny. Rozporządzenie wykonawcze wyjaśniło, że za cały czas urlopu należy się robotnikowi wynagrodzenie, obliczone według normalnego wynagrodzenia za godziny lub za dniówkę, jakie pobierałby za godzinę lub za dniówkę, gdyby w tym czasie pracował. Sąd Najwyższy, jak wspomnieliśmy, dodał do tego, że owe normalne dniówki należą się za każdy z 8-miu względnie 15-tu dni urlopu, a więc i za niedziele i ewentualne święta, przypadające w czasie urlopu.

Obecnie pierwsze zdanie artykułu 4-go otrzymało następujące brzmienie:

„Urlopowany otrzymuje za czas urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym okresie był zatrudniony”.

I ten przepis nie jest odpowiedni i należy być jasny, gdyż w ustawie nie powinno być żadnego „gdyby”.

ponieważ zawsze może być sporną kwestja, jakby to „gdyby“ wyglądało. I nikt takiej kwestji nigdy rozstrzygnąć nie potrafi.

Jest jednak znaczna poprawa w porównaniu ze stanem poprzednim. Wiadomo bowiem, że prawodawca nie wymaga, aby urlopowanemu płacono za niedziele i święta spędzone na urlopie, jeżeli za niedziele i święta nie pobierał wynagrodzenia, gdy pracował. Orzeczenie Sądu Najwyższego, że płaci się za każdy dzień urlopu, a więc także i za urlop i święta, straciło obecnie podstawę prawną. Urlopowanemu należy się za czas urlopu takie wynagrodzenie, jakie otrzymałby, gdyby normalnie pracował. A więc jeżeli normalnie otrzymywał wynagrodzenie tylko za dni powszednie, to w czasie urlopu należy mu się także tylko wynagrodzenie za dni powszednie.

Jeżeli robotnik zarabiał dziennie 6 złotych, a na okres jego 15-dniowego urlopu przypada np. 12 dni powszednich, to jego wynagrodzenie urlopowe wynosić będzie 72 zł., a nie 90 zł., jak na zasadzie wyroku Sądu Najwyższego należało mu się do końca roku ubiegłego.

Oczywiście tych 72 zł. za 15-dniowy urlop, zawierający 12 dni powszednich, należy się tylko wówczas, jeżeli robotnik ten stale pracował przez 6 dni w tygodniu.

WYNAGRODZENIE URLOPOWE AKORDZISTÓW I PRZY REDUKCJI CZASU PRACY.

Sposób obliczania wynagrodzenia urlopowego akordzistów reguluje ustawa. Wspomniany już artykuł 4-ty głosi, że: „o ile praca odbywa się na akord lub od sztuki, wynagrodzenie za czas urlopu określa się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia pracownika w ciągu trzech poprzedzających bezpośrednio urlop miesięcy“.

Sposób obliczania wynagrodzenia urlopowego dla robotników, którzy nie pracują 6 dni w tygodniu z powodu redukcji pracy w przedsiębiorstwie, w którym są zatrudnieni, reguluje art. 27 rozporządzenia wykonawczego do ustawy urlopowej, ustanawiając tę samą podstawę obliczeniową, jaką ustanowiła ustawa urlopowa dla akordzistów.

Aby więc obliczyć wynagrodzenie urlopowe akordzisty, albo wynagrodzenie urlopowe robotnika w przedsiębiorstwie, które w okresie poprzedzającym urlop nie było czynne przez 6 dni w tygodniu, ustala się sumę zarobków, osiągniętych przez robotnika w okresie trzymiesięcznym, poprzedzającym bezpośrednio urlop. — A ponieważ chodzi o ustalenie przeciętnego wynagrodzenia, przypadającego za jeden dzień powszedni w czasie urlopu, dzieli się tę sumę przez ilość dni powszednich, przypadających w tych trzech miesiącach.

szybki
• obrót i
pewny
zysk!

gwarantują te 3
wypróbowane
marki:

Prawdziwa
Francka
Kawa Enrilo
Kawa
Kneippa

Otrzymana kwota stanowi wynagrodzenie, jakie należy urlopowanemu zapłacić za każdy dzień powszedni w okresie urlopowym. Okres 3-miesięczny obejmuje zawsze 13 tygodni.

PRZYKŁAD I: Robotnik, pracujący na akord, zarobił w ostatnich 13 tygodniach, poprzedzających urlop, 494 złotych. W okresie tym było 13 niedziel i 2 święta — dni powszednich było więc 76. Wobec tego na jeden dzień powszedni przypada przeciętnie zarobek w kwocie zł. 6.50.

Urlop tego robotnika wynosi 15 dni, w czasie których przypadają 3 niedziele i 1 święto. Dni powszednich jest 11. Wynagrodzenie urlopowe wynosi więc: 11×6.50 , czyli 71.50 zł.

PRZYKŁAD II: Przedsiębiorstwo czynne było w ostatnich miesiącach nieregularnie — raz przez 5 dni w tygodniu, raz przez 4 dni, przez tydzień lub dwa przez 6 dni, a w pewnych okresach nawet 3 dni w tygodniu. Jednym słowem nie było stale normalnej pracy przez 6 dni w tygodniu. Urlop otrzymuje robotnik, pracujący na dniówkę lub wynagradzany za godzinę i zarabiający 5 złotych dziennie.

W takim wypadku, t. j. w wypadku, gdy robotnik pracuje mniej niż 6 dni w tygodniu, wynagrodzenie urlopowe oblicza się również na podstawie zarobku z poprzedzających urlop 3-ech miesięcy. Sumuje się zarobki ostatnich 13-tu tygodni, dzieli się tę sumę przez ilość dni powszednich, zawartych w tych 13-tu tygodniach, a uzyskaną kwotę mnoży się przez ilość dni powszednich zawartych w okresie należnego mu urlopu.

W danym przypadku robotnik zarobił w ostatnich 13-tu tygodniach np. 325 zł. W okresie tym było tylko 13 niedziel. Świąt żadnych nie było. Liczba dni po-

Doroczne posiedzenie Rady Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa.

Dnia 23-go kwietnia 1934 r. odbyło się doroczne posiedzenie Rady Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa wraz z jej Oddziałem w Podgórzu w sali posiedzeń Kasy przy ul. Szpitalnej 15, pod przewodnictwem **Prezydenta DR MIECZYŚLAWA KAPLICKIEGO** w obecności Członków Rady Kasy pp.: **Dr Bobrowskiego Emila, Inż. Cybulskiego Kazimierza, Dr Czuchajowskiego Bolesława, Dr Gertiera Juljana, Inż. Grelowskiego Karola, Dr Grossa Adolfa, Jakubowskiego Eugenjusza, Dr Jarszyńskiego Zygmunta, Dr Korolewicza Bolesława, Dr Krzetuskiego Karola, Dr Krzyżanowskiego Adama, Kudasiewicza Juljana, Dr Landaua Rafała, Dr Merza Ludwika, Dr Nowaka Juljana, Ostrowskiego Witolda, Otorowskiego Władysława, Prochownika Kazimierza, Dr Radzyńskiego Rudolfa, Schechtera Samuela, Dr Schneidra Ludwika, Dr Tillesa Samuela, Wolnego Jana** oraz **Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej p. Wiceprezydenta miasta Dra Ignacego Landaua.**

Sprawozdanie z działalności Kasy za rok 1933, czyli za 67 rok jej istnienia przedstawił **Dyrektor JÓZEF DORAWSKI, Naczelnik Zarządu Kasy.** Sprawozdawca zaznaczył, że cała działalność Instytucji, t. j. prowadzenie akcji kredytowej, popieranie życia gospodarczego w mieście, zależne jest w pierwszym rzędzie od ruchu wkładek oszczędności i od siły wewnętrznej kapitalizacji w państwie.

W roku 1933 początkowy **STAN WKŁADEK** wynosił zł. 57,206.314,57, z końcem zaś roku sprawozdawczego stan wkładek wynosił **złotych 50,258.328.79.** Spadek ten jest tylko pozorny, albowiem nastąpił skutkiem spadku dolara i przerachowania wkładek dolarowych w bilansie końcowym roku sprawozdawczego po kursie 5.65 zamiast jak w roku poprzednim po kursie 8.85. Faktycznie więc stan wkładek utrzymał się na tym samym poziomie, co w roku poprzednim, a nawet zwiększył się, jeśli się uwzględni, że w ciągu roku sprawozdawczego przemienili klienci Kasy około milion wkładek dolarowych na złotowe przy kursie wybitnie niższym.

Przemawia za tem i **LICZBA WKŁADCÓW,** która w roku sprawozdawczym ze stanu początkowego 46.521 **podniosła się z końcem roku na 52.640.**

Dalej Sprawozdawca zaznaczył, że w roku sprawozdawczym 1933 wybija się na pierwszy plan kwestja dwuwalutowości we wkładkach, — a co zatem idzie i w kredytach, — a to w związku z gwałtownym spadkiem kursu dolara.

KAPITALIZACJA WEWNĘTRZNA szła dwoma torami: w złotych i w dolarach, przyczem bezwzględna przewaga, od szeregu lat, była po stronie dolara, co znajdowało swój wyraz cyfrowy w tut. Kasie przed spadkiem dolara w stosunku procentowym wkładek złotych do wkładek dolarowych, z końcem roku 1931 jak 39 : 61, z końcem roku 1932 jak 44 : 56.

Na skutek zaś spadku dolara i konsekwentnej akcji Zarządu Kasy, stosunek ten uległ wybitnej poprawie na korzyść kapitalizacji w złotych, która z końcem roku 1933 wyraża się cyfrowo jak 75 : 25.

Proces przechodzenia **Z WKŁADÓW DOLAROWYCH NA ZŁOTOWE** postępował w ciągu całego roku sprawozdawczego. Kasa pragnąc zachęcić klientów do składania oszczędności w walucie złotowej dawała znacznie wyższe oprocentowanie przy wkładkach złotych, a przy przeliczeniu wkładek dolarowych na złotowe stosowała najwyższy kurs bankowy w danym dniu.

Trzeba również zaznaczyć, że mimo spadku dolara i wynikającego stąd silnego odpływu wkładek dolarowych, Kasa nie tylko utrzymała wysokie **REZERWY GOTÓWKOWE,** lecz w porównaniu z rokiem 1932 wybitnie je nawet zwiększyła. Stan tych rezerw wynosi z końcem roku sprawozdawczego **23.70%** stanu wkładek, gdy tymczasem w roku 1932 pogotowie to dochodziło do **16%** stanu wkładek.

W miarę zmniejszania się wkładek dolarowych zachodziła konieczność celowej i równoległej akcji likwidowania **PRETENSJI DOLAROWYCH,** względnie ich zamiany na walutę złotową.

Część dłużników korzystając ze spadku dolara, a rozporządzając gotówką, oddużyła się znacznie, wykupując weksle dolarowe, gdyż Kasa Oszczędności przy spłacie gotówkowej przyjmuje dolara za dolara. W stosunku zaś do tych dłużników z weksli dolarowych, którzy zobowiązań swoich nie mogli spełnić w terminach płatności, Zarząd Kasy wdrożył akcję konwersyjną, celem zamiany po kursie przeciętnym krótkoterminowych pożyczek wekslowych dolarowych na pożyczki złotowe hipoteczne długotrwałe, zapewniając dogodniejsze warunki spłaty kapitału i znacznie niższe oprocentowanie. Jednocześnie zaś Zarząd Kasy pragnąc umożliwić przeprowadzenie takiej konwersji, udzielał dodatkowych pożyczek na spłatę uciążliwych wierzytelności prywatnych lub zaległości podatkowych, przyczyniając się w ten sposób w dużej mierze do sanowania stosunków finansowych swoich klientów. Akcją tą były objęte nie tylko kredyty miejskie, ale i rolnicze, przyczem przy konwersjach tych ostatnich pożyczek, Kasa stosowała najdalej idące ulgi.

Trzeba też podkreślić, że Zarząd Kasy obniżył wydatnie odsetki od kredytów złotych, a mianowicie z $9\frac{1}{2}\%$ na $8\frac{1}{2}\%$, względnie 8%, $7\frac{1}{2}\%$, 7% do $6\frac{1}{2}\%$, zależnie od zaistnienia pewnych warunków w każdym poszczególnym wypadku.

Mówiąc o wkładkach oszczędnościowych, należy wspomnieć o drugim dziale lokat, t. j. **RACHUNKACH BIEŻĄCYCH,** które z końcem roku sprawozdawczego wynosiły zł. 2,251.876.18, a łącznie z wkładami oszczędnościowymi stanowiły **kapitał obrotowy w kwocie złotych 52,510.204.97.**

Odpowiednio do wkładów unormowały się i kredyty udzielone przez Kasę Oszczędności. **POŻYCZKI WEKSLOWE** wynoszą z końcem roku sprawozdawczego w złotych i w dolarach, w których mieści się około 28.15% wkładów, kwotę **zł. 14,147.259.83**.

POŻYCZKI HIPOTECZNE łącznie z pożyczkami na skrypta i w rachunku bieżącym stanowią 52.24% stanu wkładów i wynoszą **złoty 26,251.427.88**.

Zaliczkę udzieloną do obrotu Zakładowi Zastawniczemu wynoszą 3.27% stanu wkładów w sumie zł. 1,643.093.—.

Razem wszystkie powyższe kredyty wynosiły w dniu 31-go grudnia 1933 r. **zł. 42,041.780.71**.

W ZAKŁADZIE ZASTAWNICZYM suma udzielonych na zastaw pożyczek wynosi w dniu 31-go grudnia 1933 na 26.969 zastawach **zł. 1,600.780.93**. Przeciętna pożyczka na jeden zastaw wynosi zł. 59.35.

WŁASNY MAJĄTEK KASY zwiększył się w r. 1933 o zł. 159.888.84 i wynosił **zł. 5,453.665.66**.

Zysk uzyskany z obrotów Kasy w roku 1933 wynosi zł. 256.448.50.

Ważnym zdarzeniem w dziejach Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa było połączenie z nią **KOMUNALNEJ PODGÓRSKIEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI**, dokonane faktycznie z dniem 1-go stycznia 1933 roku. Z przejętej Komunalnej Podgórskiej Kasy Oszczędności utworzyła tutaj Kasa swój Oddział w Podgórzu.

Już dziś możemy stwierdzić, że Oddział tutaj Kasy w Podgórzu, posiadający swoje biura w Podgórzu przy ul. Józefińskiej L. 18, w gmachu własnym Kasy, rozwinie się w krótkim czasie na terenie swojej działalności w instytucję aktywną, na co wskazują dzisiaj tak stały wzrost wkładów oszczędnościowych, jak i również akcja kredytowa dla drobnego mieszczaństwa, rolnictwa i rzemiosła.

Oddział ten obejmuje swoją działalnością terytorjum leżące po drugiej stronie Wisły.

ODDZIAŁ TEN, po przewalutowaniu dolarów wykazuje obecnie kapitał wkładkowy przeszło **zł. 1,100.000.—** przy stałej tendencji zwykłej.

Wspominając o corocznej dotacji na poprawę **WALORYZACJI WKŁADKÓW** koronowych i markowych, która w roku sprawozdawczym wynosi **zł. 15.000.—**, wyjaśnia Dyrektor Dorawski, że kwoty te w regule przeznaczone są na wyrównanie strat wskutek dewaluacji, jakie ponieśli najbiedniejsi klienci Kasy, dla których książeczka wkładkowa była niejednokrotnie ich jedynym majątkiem. Należy dodać, że suma tych corocznych dotacji wynosi już dotąd około zł. 500.000.—.

Następnie przypomniał Sprawozdawca, iż w chwili rozpisanja subskrypcji **6% Pożyczki Narodowej** tutaj Kasa Oszczędności, w poczuciu obowiązku wobec Państwa subskrybowała na ten cel kwotę **zł. 500.000.—**. Będąc zaś jedną z placówek subskrypcyjnych, własnym kosztem przeprowadziła odpowiednią propagandę, wskutek której tak w tutaj Kasie, jak i w jej Oddziale w Podgórzu subskrybowało ogółem 1.590 osób na sumę blisko jednego miliona złotych.

W sumie tej mieści się także udział Pracowników Kasy Oszczędności, wyrażający się kwotą zł. 34.900.—.

Na tem zakończył **Dyrektor DORAWSKI** swoje sprawozdanie, poczem Przewodniczący Komisji Rewizyjnej p. **Wiceprezydent miasta Dr IGNACY LANDAU** złożył sprawozdanie z dokonanych w ciągu roku sprawozdawczego rewizyj ksiąg Kasy Oszczędności i powierzonych jej funduszy oraz rewizyj z zamknięć rachunkowych i bilansu za rok 1933.

Sprawozdawca stwierdził, iż gospodarka Zarządu jest celowa i ogólna, tok urzędowania w Kasie Oszczędności i Zakładzie Zastawniczym odbywa się sprawnie i prawidłowo, księgi są prowadzone przejrzysto, alegaty zaś kasowe i buchalteryjne są zgodne z wyprowadzonymi w księgach cyframi. W końcu zaznaczył sprawozdawca, iż ostateczne absolutorjum dla Zarządu Kasy uchwali Rada Miejska.

Po przeprowadzeniu dyskusji przez Radę Kasy zabrał głos Przewodniczący Rady Kasy p. **PREZYDENT MIASTA DR MIECZYSLAW KAPLICKI** i postawił wniosek na przyjęcie do zatwierdzającej wiadomości sprawozdania Zarządu Kasy z czynności w roku sprawozdawczym oraz bilansu i zamknięcia rachunków Kasy Oszczędności miasta Krakowa i Zakładu Zastawniczego za rok 1933 i udzielenie absolutorjum Zarządowi wraz z podziękowaniem i uznaniem za gorliwą i wydatną pracę.

Wniosek powyższy Rada Kasy jednomyślnie uchwaliła.

Następnie Przewodniczący Rady Kasy p. **PREZYDENT DR MIECZYSLAW KAPLICKI** udzielił głosu **Dyrektorowi i Członkowi Zarządu p. Senatorowi Inż. KAROLOWI ROLLEMU**, który przedstawił imieniem Zarządu projekt rozdziału zysku za rok 1933, a mianowicie z zysku wynoszącego zł. 256.448.50 zaproponował przeznaczyć na dotację Funduszu zasobowego, w myśl § 25 Statutu Kasy kwotę zł. 128.448.50, zaś z pozostałej kwoty zł. 128.000.—: **zł. 10.000.— na Muzeum Narodowe (jako drugą ratę z ofiarowanej na tenże cel ubiegłego roku kwoty zł. 200.000.—), zł. 40.000.— na zatrudnienie bezrobotnych w Krakowie, zł. 24.000.— dla Funduszu emerytalnego pracowników Kasy Oszczędności i zł. 54.000.— na dobroczynne i ogólnie pożyteczne cele miejscowe, według szczegółowego wykazu przedłożonego Członkom Rady Kasy.**

Po przeprowadzonej dyskusji Rada Kasy przyjęła do wiadomości te wnioski z tem, że zostaną one przedłożone Radzie Miejskiej do uchwalenia.

RADA MIEJSKA ZATWIERDZA SPRAWOZDANIE.

Dnia 14-go czerwca 1934 r. odbyło się plenarne posiedzenie Rady Miejskiej pod przewodnictwem **PANA PREZYDENTA MIASTA DR MIECZYSLAWA KAPLICKIEGO**, na którym na skutek przedłożonych sprawozdań i wniosków przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Kasy Oszczędności **Wiceprezydenta miasta p. DR IGNACEGO LANDAU** oraz imieniem Sekcji Skarbowej Rady Miejskiej przez p. **DR BOLESŁAWA CZUCHAJOWSKIEGO**, Rada Miejska zatwierdziła jednomyślnie i w całej rozciągłości sprawozdanie z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa i Zakładu Zastawniczego za rok 1933 wraz z zamknięciem rachunków i bilansem, poczem przyjęła wniosek rozdziału zysków, udzielając Zarządowi Kasy absolutorjum z czynności w roku 1933 i wyrażając zarazem Zarządowi Kasy uznanie za gorliwą i wydatną pracę.

Rozdzielenie subwencji:

Datki przyznane z czystego zysku Kasy Oszczędności miasta Krakowa za rok 1933 są następujące:

	zł.
1. Restauracja kościoła Marjańskiego	1.800
2. Restauracja kościoła na Skałce	250
3. Restauracja kościoła św. Piotra i Pawła	250
4. Restauracja sarkofagów w grobach król. w katedrze na Wawelu	350
5. Budowa kościoła parafjalnego w Dębnikach	250

6. Restauracja kościoła SS. Dominikanek na Gródku	200	57. Związek Strzelecki Zarząd powiatu Kraków-Miasto	300
7. Restauracja zabytków starej bóżnicy („Remu“)	400	58. Towarzystwo Przyjaciół Związku Strzeleckiego — Koło Krakowskie	500 5.300
8. Budowa domu im. Marsz. Józefa Piłsudskiego w Krakowie	1.800	59. Zakład wychowawczy - poprawczy „Józefitów“ dla dziewcząt	250
9. Restauracja kościoła św. Marka	200	60. Katolicki Związek Polek, na utrzymanie schroniska dla bezrobotnych dziewcząt	400
10. Restauracja kościoła XX. Pijarów	100	61. Katolicki Związek Polek, sekcja ochrony dzieci, na dożywienie dzieci szkół powszechnych	200
11. Restauracja kościoła św. Krzyża	200	62. Zakład staruszek i kalek SS. Felicjanek w Krakowie	100
12. Budowa kościoła na Grzegórkach	100	63. Stowarzyszenie katolickiej służby żeńskiej pod wezwaniem św. Zyty w Krakowie	150
13. Restauracja kościoła Bożego Ciała	200	64. Bratnia Pomoc Studentów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie	100
14. Budowa kościoła parafjalnego w Prokocimiu	200	65. Bratnia Pomoc Studentów Instytutu Administracyjno-Gospodarczego w Krakowie	150
15. Budowa kościoła parafjalnego św. Szczepana	400	66. Internat dla uczniów Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Krakowie	100
16. Internat dla niezamożnej młodzieży Zgromadzenia Sióstr świętej Rodziny	100	67. Towarzystwo Samopomocy Doraźnej Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów w Krakowie	100
17. Budowa zakładu dla ubogiej młodzieży Zgromadzenia Sióstr Felicjanek	200	68. Zarząd Główny i Koła T. S. L.	1.600
18. Budowa domu Związku młodzieży przemysłowej i rękodzielniczej	1.800	69. Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego	400
19. Budowa domu mieszkalnego dla żonatych szeregowych P. P.	100	70. Powszechne wykłady Uniwersytetu Jagiellońskiego na pomoc w prowadzeniu akcji odczytowej	100
20. Bursa dla szkół średnich	100	71. Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego T. U. R. nad działalnością oświatową	400
21. Wojewódzki Komitet budowy domu Bratniej Pomocy Studentów Uniw. Jagiellońskiego	700	72. Towarzystwo Szkoły Kupieckiej w Krakowie	100
22. Budowa Sanatorium dla żydowskiej dziatwy szkolnej w Rabce	300	73. Związek Młodzieży chrześcijańskiej Y. M. C. A. na dożywianie i kształcenie chłopców	100
23. Budowa domu robotniczego w Podgórzu	300	74. Sodalicia Marijańska Nauczycielek na odnowienie szat liturgicznych najbiedniejszych kościołów	100
24. Szpital OO. Bonifratrów w Krakowie	700	75. Związek Stowarzyszenia katolickich robotników Archidiecezji Krakowskiej	100
25. Szpital izraelski w Krakowie	700	76. Polski Biały Krzyż, Zarząd Okręg. w Krakowie	100
26. Towarzystwo Przeciwgruźlicze	500	77. Tow. Miłośników Historji i zabytków Krakowa	1.200
27. Polski Czerwony Krzyż, Okręg Krakowski	100	78. Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie	400
28. Krakowskie Ochotnicze Towarzystwo Ratunkowe	150	79. Tow. Przemysłu ludowego Małopolski Zachodniej i Śląska — na poparcie przemysłu chałupniczego	200
29. Krakowski Arcybiskupi Komitet Ratunkowy	4.000	80. Muzeum Etnograficzne w Krakowie	200
30. Towarzystwo Dobroczynności	250	81. Tow. Przyjaciół Muzeum Narodowego w Krakowie	100
31. SS. Miłosierdzia „Dom Pracy“	300	82. Dyrekcja Polskiej Szkoły Nauk Politycznych — na bibliotekę	100
32. Związek Komitetów parafjal. opieki nad ubogimi	250	83. Krakowskie Towarzystwo Śpiewacze „Echo“	150
33. Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo dla ubogich chorych	100	84. Towarzystwo Śpiewacze „Hasło“ w Krakowie	100
34. Towarzystwo Męskie św. Wincentego à Paulo, na wsparcia dla ubogich	100	85. Zarząd chóru Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Urzędników Gminy m. Krakowa	100
35. Szpital SS. Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo	100	86. Orkiestra Niższych funkcjonariuszów Gminy miasta Krakowa „Harmonja“	100
36. Kuchnia SS. Felicjanek dla ubogich studentów	400	87. Orkiestra Reprezentacyjna Krak. Okręgu kolejowego	100
37. Związek wdów po powstańcach z r. 1863/4	100	88. Towarzystwo Muzyczne w Krakowie	100
38. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Rękodzielników i Przemysłowców, na wsparcia	100	89. Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w Krakowie	1.200
39. Związek Rezerwistów R. P. Zarząd Grodzki	200	90. Miejski Komitet Ligi Obrony Powietrznej Państwa	800
40. Krakowska Kongregacja Kupiecka, na Fundusz Samopomocy dla zubożałych kupców	100	91. Związek Harcerstwa Polskiego, Oddział w Krakowie	400
41. Polski Związek Zawodowy Pracowników Handlowych i Biurowych w Krakowie	100	92. Komitet opiekujący się nad Kopcem Kościuszki	200
42. Bratnia Pomoc Studentów W. S. H. w Krakowie	150	93. Polskie Tow. Gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie	400
43. Katolicki Dom Akademicki	100	94. Tow. Gimnastyczne „Sokół“, Kraków II — Podgórze	100
44. Bratnia Pomoc Studentów Państw. Pedagogjum w Krakowie	100	95. Liga Morska i Kolonialna — Oddział w Krakowie	100
45. Zakład ks. Siemiaszki dla biednych i osieroconych chłopców	1.500	96. Zarząd Parku Miejskiego „Las Wolski“	1.000
46. Katolickie Tow. Opieki nad głuchoniemymi dziećmi	100	97. Związek opieki nad zwierzętami w Krakowie	100
47. Towarzystwo Ochrony dzieci i młodzieży	800	98. Miejski Komitet Pomocy Bezrobotnych — ogródki działkowe	1.000
48. Towarzystwo Przyjaciół dzieci	800	99. Kolonje wakacyjne dla uczniów i uczenie szkół powszechnych i średnich w Krakowie	4.000
49. Stow. „Rodzina Sieroca“ w Krakowie	250	100. Subwencje na cele dobroczynne i kulturalno-oświatowe żydowskie	5.000
50. Kongregacja Pań Dzieci Marji, Sekcja opieki pozaszkolnej	100		
51. Krakowskie Towarzystwo im. Piotra Skargi na opiekę nad zaniedbaną młodzieżą	100		
52. Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet, na cele opieki nad dzieckiem	150		
53. Główny Komitet Opieki nad ochronkami dla dzieci	1.200		
54. Patronat Towarzystwa Opieki nad więźniami	100		
55. Związek Legionistów Polskich, Zarząd Okręgu (na uroczystość sierpniową)	3.000		
56. Związek Strzelecki, Okręg V.	4.500		

Termin wypłaty powyższych kwot będzie podany interesowanym w drodze pisemnej.

wszednich wynosiła tedy 78. Suma 325 zł. podzielona przez 78 daje 4.17 zł. Należy się 8 dni urlopu. W okresie tym przypadają dwie niedziele. Dni powszednich jest 6. Wynagrodzenie urlopowe wynosi 6×4.17 , czyli 25.02 zł.

Pracownicy, którzy otrzymują stałe tygodniówki, otrzymują je regularnie w tej samej wysokości także i w czasie urlopu.

TERMINY UDZIELANIA URLOPÓW.

Ustawa o urlopach stanowi, że urlopów można udzielać w ciągu całego roku kalendarzowego z tem zastrzeżeniem, że conajmniej połowa ogólnej liczby robotników powinna otrzymać urlop w okresie od 1 maja do 30-go września.

PRACOWNICY MŁODOCIANI, TERMINATORZY I UCZNIOWIE.

Pracownicy młodociani, poniżej 18 lat mają prawo do 14-dniowego urlopu już po przepracowaniu jednego roku. To samo odnosi się do terminatorów i uczniów w rzemiośle. Przy tej kategorii robotników niema więc urlopów 8-dniowych, lecz tylko 14-dniowe.

Wynagrodzenie za urlop oblicza się tak samo jak dla robotników dorosłych. Jeżeli jednak terminator lub uczeń w rzemiośle nie pobiera żadnego wynagrodzenia, to za czas urlopu pracodawca obowiązany jest zapłacić mu wynagrodzenie według kwoty, od której ubezpieczony jest w Ubezpieczalni Społecznej.

Sprzedaż przemysłowcom za trzecią kategorią handlową świadectwa przemysłowego.

Jak wiadomo, ustawa o podatku przemysłowym zezwala na sprzedaż za trzecią kategorią świadectwa przemysłowego „wyłącznie spóżywcom“. Niejednokrotnie podnoszono kwestję, czy przez spóżywców rozumieć należy tylko osoby konsumujące dany towar dla własnych ściśle osobistych potrzeb, czy też również osoby zużywające nabyty towar celem przeróbki go w ich zakładzie przemysłowym (wytórczym). Naogół dominował pogląd, że przez spóżywców rozumieć należy wyłącznie osoby zużywające towar dla ściśle osobistych potrzeb.

Sąd Najwyższy w jednym z nowszych orzeczeń zajął stanowisko odmienne. Stan faktyczny sprawy był następujący. Oskarżony prowadził nieduży sklep z baraniami skórami, które sprzedawał w drobnych ilościach szewcom i kamasznikom, którzy nabywali je nie w celach dalszej odsprzedaży, lecz zużytkowali je na wyrób obuwia w zakresie swego warsztatu rzemieślniczego. Sąd Okręgowy w Piotrkowie uznał, że oskarżony był uprawniony do wykonywania tego ro-

Wycieczki do Czechosłowacji i Jugosławji!

Krakowskie Biuro Podróży „**ESCOPOL**“ organizuje wycieczki: **do uzdrowisk czechosłowackich**

	kl. II.	kl. III.
Karlsbad	zł. 183 ⁶⁵	zł. 169.65
Marienbad	„ 184 ³⁵	„ 167.10
Franzensbad	„ 187 ⁸⁰	„ 169 ⁵⁰

Ceny powyższe obejmują:

paszport indywidualny, wizę, formalności i przejazd pociągiem posp. od Krakowa

do Jugosławji zł. 135

ceną powyższą objęte są: paszport, wizy i formalności.

Zgłoszenia i informacje bez względu na miejsce zamieszkania: Krak. Biuro Podróży „**ESCOPOL**“, Kraków, Rynek Główny 5. Tel.: 159-99 i 125-93

T U T K I
(gilzy)

ALTESSE
(Specjalne)

150 sztuk   35 groszy
Z najlepszych najtańsze.

dzału handlu za nabyciem świadectwa trzeciej kategorii handlowej, i niewinął oskarżonego. Prokuratura Sądu Okręgowego wniosła kasację.

Sąd Najwyższy uznał, że stanowisko Sądu Okręgowego jest prawidłowe, wychodząc z następujących rozważań.

Ustawa o podatku przemysłowym uzależnia kategorię świadectwa przede wszystkim od rozmiarów i obrotu przedsiębiorstwa, a częściowo od rodzaju handlu, w szczególności od charakteru koła odbiorców (kupiec, przemysłowiec, spóżywca). Kategoria pierwsza świadectwa uprawnia do handlu hurtowego z kupcami i przemysłowcami. Kategoria druga — do handlu w mniejszych ilościach z drobnymi kupcami i spóżywcami. Kategoria trzecia, czwarta i piąta — do handlu wyłącznie ze spóżywcami. Z tego wynika, że jeśli chodzi o drugą, trzecią, czwartą i piątą kategorię świadectwa handlowego, sprzedaż przemysłowcom jest bez znaczenia i nie wpływa na kategorię świadectwa przemysłowego. Albowiem ustawa nie

wspomina o sprzedaży przemysłowcom, jako charakterystycznej cesze drugiej i następnych kategorii świadectwa przemysłowego. „Odmienny pogląd, powiada Sąd Najwyższy, spowodowałby szkodliwe ograniczenie obrotów handlu towarowego i odbiły się ujemnie na interesach Skarbu. Poza większymi ośrodkami, w osiedlach mniejszych hurtownie powstają w rzadkich wypadkach. W tym stanie rzeczy zjawia się na pomoc detalista i drobny handlarz, u którego szewe, kamasznik, krawiec, stolarz, piekarz i t. p. wytwórca znajduje potrzebny mu surowiec półfabrykat lub fabrykat“. Jeżeli uznać, wywodzi Sąd Najwyższy, że kupiec handlujący na podstawie świadectw kategorii 3, 4 i 5 nie jest uprawniony do sprzedaży tych materiałów drobnemu przemysłowi, powstanie sytuacja, że ów szewe, kamasznik, krawiec i t. p. pozabawiony będzie możliwości zdobycia materiałów mu niezbędnych.

W niektórych gałęziach drobnego handlu odbiorcami są wyłącznie przemysłowcy, rzemieślnicy i rękodzielnicy, jak na przykład w gałęzi handlu skórą na buty, podszewką do ubrań, guzikami i t. p. Jeśli żądać będziemy od tego rodzaju drobnych kupców świadectwa drugiej kategorii, handel ten zupełnie upadnie.

Z tych założeń wychodząc, Sąd Najwyższy uznał, że za świadectwem przemysłowem trzeciej kategorii handlowej, kupiec jest uprawniony do sprzedaży w drobnych ilościach towarów szewcom i kamasznikom i t. p., którzy nabywają te towary dla zużycia w zakresie ich warsztatu (wyrok z dn. 23 kwietnia 1934 r. sygn. IK 207/34, kasacja adw. Józefa M. Rozenberga).

Przytoczone wywody Sądu Najwyższego stanowiące wyłom w dotychczasowej praktyce są wybitnie trafne tak z punktu widzenia logiki życia (z którą ustawa nawet najfatalniej zredagowana pozostać musi w zgodzie) jak pod kątem widzenia ściśle prawniczym. Istotnie, z zestawienia ustawowych definicji handlu pierwszej, drugiej, trzeciej i in. kategorii świadectw przemysłowych (handlowych) wynika, że sprzedaż przemysłowcom byleby zostały zachowane inne wymogi ustawy, pozostaje bez wpływu na wysokość świadectwa przemysłowego.

Ulgi w spłacie zaległości podatkowych.

INSTRUKCJA MINISTERSTWA SKARBU.

Do ministerstwa skarbu napływają liczne skargi na niejednolitą interpretację rozporządzenia o ulgach w spłacie zaległości podatkowych, stosowaną przez poszczególne Izby i urzędy skarbowe. Ministerstwo skarbu wystosowało wobec tego do wszystkich Izby

i urzędów skarbowych obszerną instrukcję, wyjaśniającą jak należy interpretować odnośne przepisy. Ministerstwo skarbu wyjaśniło m. in. co następuje: Zaliczki miesięczne i kwartalne na podatek obrotowy, które płatne były przed dniem 1-go października 1931 oraz przedpłata na podatek dochodowy za rok 1931 nie stanowią odrębnych zaległości w rozumieniu rozporządzenia i nie mogą korzystać z ulg. Należności za świadectwa przemysłowe, powstałe przed dniem 1-go października 1931 korzystają z ulg w spłacie zaległości podatkowych. Zaległości z tytułu dodatkowych wymiarów podatków, odnoszących się do okresów wymiarowych z przed 1 października 1931, a dokonanych po tym dniu zasadniczo nie są objęte rozporządzeniem o ulgach. Jednakże ministerstwo skarbu poleca zaległości z tytułu wszelkich dodatkowych wymiarów, dotyczących okresu przed 1 października 1931 traktować jako zaległości korzystające z ulg. Za hipotecznie zabezpieczone uważać należy zaległości podatkowe tylko w tych przypadkach, w których nieruchomości ma urzędową księgę hipoteczną i jeżeli w księdze hipotecznej wpisane zostało prawo zastawu dla zaległości, mających z ulg korzystać. Zakaz sprzedaży nie może być uważany za zabezpieczenie hipoteczne. Jako zabezpieczenie może być przyjęta tylko własna nieruchomości płatnika, a nie nieruchomości obca. W przypadkach, gdy zaległości podatkowe, mające korzystać z ulg w spłacie, nie zostały jeszcze zabezpieczone hipotecznie, wniosek do sądu o zabezpieczenie powinien złożyć płatnik na własny koszt. Płatników, którzy się sami nie zgłoszą, należy wezwać pisemnie do ustanowienia zabezpieczenia hipotecznego w terminie określonym, z zagrożeniem, że nieustanowienie zabezpieczenia pociągnie za sobą utratę prawa do ulg. Ostatecznym terminem zapłaty każdej raty jest dzień 1-go stycznia i 1-go lipca każdego roku. Płatnicy mogą jednakowoż poszczególne raty wpłacać częściowo w ciągu całego półroczia tak, by na 1-go stycznia i na 2-go lipca cała rata była zapłacona. A zatem pierwszą ratę mogą uiszczać już w ciągu roku 1934, gdyż ostatecznym terminem jej zapłaty jest dzień 1-go stycznia 1935. Drugą ratę spłacać mogą w ciągu pierwszych 6 miesięcy 1935, gdyż ostateczny termin jej płatności upływa 1 lipca 1935. Podobna procedura może być zastosowana do rat dalszych. Płatnicy, spłacający zaległość od razu lub w ratach krótszych, korzystają z bonifikaty w formie umorzenia jednej czwartej części zaległości i ulgowych odsetek od 1 października 1933 w wysokości pół procent miesięcznie. Płatnicy, którzy chcą spłacić od razu całą zaległość z prawem bonifikaty i ulgowych odsetek, mogą to uczynić bez wnoszenia podań, natomiast płatnicy zabiegający o krótsze raty, winni wnieść podanie do urzędu skarbowego. Ruchomości płatników obłożone sekwestrem za zaległości podatkowe, powstałe przed 1 października 1931 winny pomimo udzielenia ulg pozostać nadal pod sekwestrem.

Od tej reguły władze skarbowe będą musiały odstąpić w całym szeregu przypadków, przyczem wskazane jest znalezienie innego sposobu zabezpieczenia, któreby zadawała skarbu państwa i płatnika. Jeżeli płatnikom nieposiadającym majątku nieruchomości ogłoszono upadłość, jeżeli likwidują oni lub sprzedają swe przedsiębiorstwa, wówczas udzielone im ulgi przestają automatycznie obowiązywać. Zaległości z okresu przed 1 października 1931 należy traktować w tych przypadkach narówni z zaległościami późniejszymi i egzekwować je przy likwidacji lub sprzedaży przedsiębiorstwa.

WYMIAR PODATKU PRZEMYSŁOWEGO OD OBROTU NA R. 1933 A KONTROLA KSIĄG HANDLOWYCH.

Niezmiernie ważnym dla wszystkich przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych jest przewidziane i zastrzeżone ustawą o państwowym podatku przemysłowym przyjęcie za podstawę do wymiaru tego podatku obrotu, wykazanego przez płatnika w księgach handlowych. W myśl bowiem art. 76 tejże ustawy, jeżeli na poparcie wykazanego w zeznaniu obrotu płatnik wyraził gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, to władza podatkowa, względnie komisja szacunkowa nie może ustalić obrotu odmiennie od sumy obrotu, podanego w zeznaniu, o ile księgi te nie zostały uznane przez komisję za nieprawidłowe lub nierzetelne. W praktyce jednak władze skarbowe, a w ich imieniu działający i rewidujący księgi handlowe buchalter rewident zawsze wynajduje różne usterki, uchybienia i niedokładności w prowadzeniu tychże, powodując często odrzucenie i nieuznanie ich za prowadzone prawidłowo. Dowodem tego są częste i liczne nieporozumienia między władzą podatkową, a płatnikiem, powstałe właśnie na tle badania ksiąg, sposobu ich prowadzenia, zakwestjonowania istoty poszczególnych kwitów, odrzucania dyskwalifikowania, które dopiero w drodze orzeczeń Najwyższego Trybunału Administracyjnego znajdują swe ostateczne rozstrzygnięcie. To zbyt rygorystyczne stanowisko rewidentów przy ocenie ksiąg handlowych, wyciąganie na wierzch różnych braków i usterek, nie mających zasadniczego znaczenia wobec istotnej i stwierdzonej wartości i rzetelności przedstawionych ksiąg, budzi zaniepokojenie wśród płatników podatku przemysłowego od obrotu za r. 1933, w żadnym razie nie przyczyniac się do rozpowszechnienia prawidłowej księgowości, do czego dążą usilnie wyższe władze skarbowe. W interesie tych wszystkich płatników leży, aby fakt uznania ksiąg handlowych za niewłaściwe, stwierdzony przez kontrolera Urzędu Skarbowego w obecności właściciela przedsiębiorstwa, nie następował bez wymaganej ustawą decyzji w tym

względnie Komisji Szacunkowej, która to ustawa nakazuje Komisji Szacunkowej protokolarne stwierdzenie i uzasadnienie nie przyjęcia obrotu w księgach wykazanego i doręczenie płatnikowi odpisu tego uzasadnienia. Niepodanie do wiadomości podatku przemysłowego uchwały Komisji Szacunkowej, uznającej za nieprawidłowe księgi handlowe ofiarowane przez płatnika w zeznaniu na poparcie wykazanego obrotu stanowi według orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego istotną wadliwość postępowania.

PODATEK DOCHODOWY A PROCENTY OD DŁUGÓW.

Minist. skarbu wydało do izb skarbowych zasadniczy okólnik L. D. V. 20385/2/34 z dn. 29. V. 1934 r. w sprawie ujednostajnienia przy wymiarze podatku dochodowego kwalifikacji odsetek od długów, ciężących na jednym, lub na kilku źródłach dochodu podatnika.

Minist. zarządza, iż od podstawy wymiaru podatku dochodowego należy bezwzględnie odliczać odsetki od długów, zaciągniętych: 1) na powiększenie, lub ulepszenie któregośkolwiek z istniejących źródeł dochodu, oraz na nabycie nowego źródła dochodu, 2) na spłatę już istniejących zobowiązań, ciężących na którymśkolwiek ze źródeł dochodu, 3) na konwersję pożyczek, 4) na pokrycie poniesionych strat, 5) na spłatę zaległości podatkowych oraz innych należności publiczno-prawnych, 6) na uregulowanie spraw, związanych z podziałem majątku.

Nie mogą być odliczone odsetki, o ile pożyczka była użyta np. na budowę domu mieszkalnego w przypadku, gdy dochód z niego na podstawie obowiązujących przepisów zwolniony jest od podatku dochodowego, lub na cele gospodarcze, związane z nieruchomościami i stałymi przedsiębiorstwami, poza obszarem Rzeczypospolitej.

Nie mogą być również potrącane odsetki od pożyczek, zaciągniętych na cele, nie mające nie wspólnego z posiadaniem źródła dochodu, a będące wynikiem rozrzuconego trybu życia, np. na uregulowanie długu karcianego, na wydatki, związane z niecelowym wyjazdem zagranicę, na nabycie luksusowych przedmiotów. W tych wszystkich jednak wypadkach należy powyższe okoliczności stwierdzić w sposób, nie wzbudzający wątpliwości.

ŻYDOWSKA ŚREDNIA SZKOŁA HANDLOWA zawiadamia, że wpisy na pierwszy rok przyjmuje się codziennie, z wyjątkiem sobót i świąt od godz. 9-1 i od 5-8 w sekretarjacie szkoły, ul. Mikołajska 9. Telef. 164-40.

Kronika.

KTO MA NALEŻNOŚCI W URUGWAJU?

Firmy okręgu krakowskiego zainteresowane dostawami towarów polskich do Urugwaju i ewentualnie posiadające jeszcze zamrożone należności z tytułu uskutecznionych tamże dostaw, zechcą powiadomić o tem Izbę przemysłowo-handlową w Krakowie, celem podjęcia odpowiedniej interwencji.

RZĄD PRZECIW SKLEPIKOM SZKOLNYM.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, otrzymawszy wiadomości, że dyrekcje niektórych szkół handlowych w związku z zapowiedzianą reorganizacją szkolnictwa zamierzają przystąpić do organizacji własnych sklepów, kiosków, imprez akwizytorskich, reklamowych itp., wydało okólnik z dnia 12 kwietnia br., w którym m. in. powiedziano:

„Ministerstwo poleca ostrzec dyrekcje szkół handlowych przed zakładaniem własnych przedsiębiorstw, gdyż wpłynie to ujemnie na stosunek do nich miejscowych sfer kupieckich.

W obecnej sytuacji gospodarczej istnieje prócz tego szczególna możliwość załamania się przedsiębiorstw szkolnych z wszelkimi ujemnymi konsekwencjami tego.

Niedopuszczalne jest wydawanie również przez dyrekcję szkół handlowych plakatów i ogłoszeń, zapowiadających reorganizację tych szkół, apelujących do kupców o praktyki dla uczniów, zawiadamiających o wysłaniu na miasto uczniów w charakterze sprzedawców itp.

Zdaniem Ministerstwa potrzebny szkole handlowej kontakt ze sferami gospodarczymi można osiągnąć znacznie skuteczniej przez nawiązanie osobistego porozumienia dyrektora i nauczycieli z samorządami gospodarczymi, związkami kupieckimi, oraz poszczególnymi kupecami“.

Nowe wydawnictwo.

Z dniem 1 czerwca br. ukazał się Nr. 1 „Głosu Wojazera“ organu prasowego Związku Zawodowego Agentów i Wojazerów R. P. Oddział w Krakowie. Czasopismo to poświęcone jest sprawom zawodowym oraz wszelkim zagadnieniom społecznym agentów—podróżujących.

Studenci Politechniki Warszawskiej na praktyce u BATY

Dzięki staraniom Dyrekcji Polskiej Spółki Obuwia Bata w Chełmku 7-miu studentów-chemików Politech-

Zastępstwo do objęcia.

Firma holenderska, eksportująca do Polski oleje, tłuszcze i nasiona oleiste do użytku w fabrykach mydła, margaryny i lakierów poszukuje zastępców.

Oferty tylko pisemne do Administracji „Przeгляdu Kupieckiego“ pod L: 8505/W. 20.VI. 1934.

niki Warszawskiej otrzymała płatną praktykę w zakładach garbarskich i farbiarskich firmy Bata w Zlinie (Czechosłowacja). — Światowej sławy zakłady Bata w Zlinie uważane są słusznie za najlepiej zorganizowane przedsiębiorstwo w Europie. Jest godnym uwagi, że przedsiębiorstwo to nie zostało nawet w najmniejszym stopniu dotknięte kryzysem. — Zakłady w Zlinie wyrabiają m. in. również skóry gemzowe i lakiery, które dotychczas uważano za monopol fabryk niemieckich i francuskich, któryto dział przedstawiać będzie specjalne zainteresowanie dla mających odbyć praktykę. Firma Bata wystosowała w międzyczasie pismo do Koła Chemików w Warszawie, w którym zakomunikowała, że płatna praktyka dla studentów rozpocznie się w dniu 9 lipca.

Znowu błędna interpretacja przepisów podatkowych.

Zrzeszenia kupieckie oddawna domagały się wydatnego zmniejszenia nakładanych na handel ryczałtów podatku obrotowego, a to ze względu na ogólny spadek obrotów oraz z uwagi na to, że pewna ilość artykułów, jak cukier, wyroby tytoniowe, drożdże, sól, spirytus denaturowany itp. opłaca już ten podatek w formie scaleniowej: Ministerstwo Skarbu częściowo uwzględniło ten postulat i w § 5 rozporządzenia o ryczałtowaniu podatku przewidziało obniżkę o 20 procent, „dla przedsiębiorstw“, które prowadzą handel towarami, podlegającymi scalonemu podatkowi przemysłowemu i których przeciętny obrót temi towarami nie przekraczał w stosunku rocznym za lata podatkowe 1930 i 1931 — 50 proc. ogólnego obrotu“. Przepis ten nie budzi żadnych wątpliwości. Wszystkie przedsiębiorstwa, które sprzedawały jakikolwiek z wymienionych artykułów, powinny uzyskać zniżkę 20% podatku i to bez względu na rodzaj sklepu. Tymczasem większość urzędów skarbowych z pobudek czysto fiskalnych tłumaczy odnośny przepis błędnie i udzielonej rozporządzeniem ulgi nie stosuje. Postępowanie to jest niesłuszne i niepotrzebnie naraża podatników na straty, jest zresztą nieodosobnionym wypadkiem, że wyższe władze skarbowe udzielają jakiejś ulgi, a praktyka skarbowa sprowadza je do zera. W sprawę tę winny wglądać powołane czynniki i położyć kres dalszemu ignorowaniu zarządzeń wydanych przez ministerstwa na korzyść podatników.

sywała umowy przewozowe z emigrantami i je wykonywała, to zmuszona była do zwrócenia zadatków, w razie niedojścia do skutku podróży.

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, mimo to, skargę za nieuzasadnioną. Powyższy, zresztą przez władzę pozwaną bynajmniej nie kwestjonowany stan faktyczny i prawny, nieuzasadnia bowiem żądania potrącenia pełnej sumy zwróconych przez centralę zadatków od jej obrotu dodatkowego, lecz przeciwnie za zgodne z przepisami ustawy uznać należało stanowisko władzy. Skoro bowiem w odnośnym roku podatkowym oddziały stanowiły odrębne przedmioty podatkowe, i skoro obrotem podatkowym każdego z nich były sumy, uzyskane ze sprzedaży, względnie zadatkowane bilety okrętowe, czyli sumy, pobrane za umówione usługi przedsiębiorstwa przewozowego, bez względu na to, czy usługi będą świadczone przez centralę, co zresztą w konkretnym wypadku jest obojętne, ponieważ chodzi o oddziały tego samego przedsiębiorstwa, to oczywiście także zwroty, dokonywane w wypadkach niedojścia do skutku umowy o przewóz, mogły uszczuplać jedynie podstawę wymiarową tego oddziału, jako podmiotu podatkowego, którego wpływów one dotyczyły, bez względu na to, że ze względów praktycznych czy organizacyjnych uskutecznianie zwrotów zastrzeżone było dla centrali. Z podstawy opodatkowania bowiem można wyłączyć tylko to, co się w niej mieści, a skoro sporne zwrócone zadatki nie mieściły się w podstawie opodatkowania centrali, lecz oddziałów, przeto żądanie wyłączenia tych sum z podstawy wymiaru centrali jest nieuzasadnione.

POROZUMIENIE NA SZKODĘ DŁUŻNIKA WEKSLOWEGO.

Porozumienie na szkodę dłużnika wekslowego istnieje pomiędzy indosantem i odbiorcą wekslu już wtenczas, gdy osoby te mają świadomość, że zażyrowanie wekslu może pozbawić dłużnika zarzutów wekslowych. (Orzeczenie S. N. w sprawie R. W. 2633/33).

Jak wiadomo, w myśl art. 16 prawa wekslowego dłużnik wekslowy nie może się zasłaniać przeciwko posiadaczowi wekslu zarzutami, opartymi na swych osobistych stosunkach z wystawcą lub posiadaczami poprzednimi, chyba, że przeniesienie wekslu nastąpiło wskutek porozumienia na szkodę dłużnika.

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że porozumienie to istnieje nie tylko wtedy, gdy indosant i nabywca wekslu działają rozmyślnie na szkodę dłużnika wekslowego, lecz także wtedy, gdy mają świadomość, że z przeniesienia wekslu z jednej osoby na drugą może powstać szkoda dla dłużnika i że przeniesienie to na-

stępuje w celu pozbawienia dłużnika wekslowego możliwości podniesienia konkretnych zarzutów, służących dłużnikowi na podstawie stosunku do dotychczasowego posiadacza wekslu i narażenia go przez to na szkodę, a zatem, gdy działają w złej mierze.

W konkretnym wypadku Sąd Najwyższy uznał, że winien mieć zastosowanie art. 16, skoro ustalonym zostało, iż wierzyciel, domagający się zapłaty z weksli, jeszcze przed otrzymaniem tych weksli od swego brata wiedział o tem, iż weksle te mają być przez tegoż brata zwrócone dłużnikowi a zatem, że temu bratu nie się za te weksle od dłużnika nie należy. W tych warunkach uznać należało znowę na szkodę za udowodnioną.

ODWOŁANIA NIEPODLEGAJĄCE ROZPATRZENIU PRZEZ WŁADZE SKARBOWE.

Znaczna liczba płatników podatku przemysłowego od obrotu, składając odwołania na wymiar tego podatku za rok 1933, pominęła właściwy i prawny termin przewidziany przepisami ustawy dla złożenia odwołań. Składano i wnoszono odwołania po terminie przepisany. Odwołanie takie zgodnie z przepisami ustawy o podatku przemysłowym jest nieważne i nie podlega rozpatrzeniu przez władze skarbowe, chyba, że płatnik na wstępie wniesionego odwołania wykaże ważne przyczyny, które uniemożliwiły mu złożenie odwołania w terminie ustawowym, przyczem prosi władzę skarbową o przywrócenie terminu ważności, a zatem uznanie odwołania jako wniesionego w terminie właściwym.

Niektórzy płatnicy tego podatku składają odwołania, mimo, że nie złożyli wcale zeznania o obrocie.

Płatnikom tym w myśl art. 86 ustawy o państwowym podatku przemysłowym od obrotu, prawo wniesienia odwołania nie przysługuje i odwołanie takie nie podlega rozpatrzeniu przez władze skarbowe, o czem płatnik zgodnie z przepisami powinien być powiadomiony.

O ile jednak płatnik, który wniósł odwołanie w terminie właściwym, a nie złożył zeznania o obrocie, lub złożył je po terminie, w treści odwołania wykaże ważne i nieuchronne przyczyny, które spowodowały to niezłożenie lub opóźnienie, to urząd skarbowy ma prawo do uznania wyszczególnionych i podanych przez płatnika wyjaśnień za słuszne i usprawiedliwione odwołanie takie rozpatrywać jako odwołanie ważne. Każdy płatnik zatem, który złożył odwołanie za 1933 rok nie w terminie przepisany, ma prawo i możliwość zwrócić się jeszcze do urzędu skarbowego z prośbą o przywrócenie mu terminu ważności odwołania wniesionego w terminie spóźnionym.

Nowy Rozkład Jazdy z Krakowa ważny od dnia 15 maja 1934 r.

Z Krakowa w kierunku zachodnim:

Odzjazd do:	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.
Chrzanowa	5.10	6.22	7.46	9.15	9.49	8.00	
Bielska	7.40	8.49	10.14	11.08	11.43	Wiedeń	20.16
Zywiec						Praga	13.38
Zebrzydowice						Praga	20.49
Pragi						Wiedeń	20.25
Karlsruhe						Praga	23.37
Wiednia						Wiedeń	6.42
Cieszyna						Wiedeń	6.30
	21.36	23.00	0.31				

do Chrzanowa pociągi lokalne odchodzą: 6.50 7.40 10.45 11.58 19.25

Przyjazd pociągów z kier. Zach. do Krakowa: 7.19 8.06 8.37 10.49 15.04 P 18.52 19.28 23.27

Lokalne pociągi do Wieliczki

ODJAZD

Mt 6.30 7.45 Mt 8.25 Mt 10.00 Mt 11.45 Mt 12.55 13.40 Mt 15.05 15.35 16.15
Mt 18.00 19.40 Mt 20.35 Mt 21.55 Mt 23.20

Przyjazd do Krakowa

6.20 7.22 7.45 8.45 9.25 10.50 12.37 13.47 15.55 17.25 18.47 18.55 21.30
22.45 23.55

do **Kochmyrzowa** odjazd Mt 7.30 Mt 10.50 13.48 16.35 Mt 21.25
przyjazd do Krakowa 7.05 9.05 12.30 16.18 18.40 22.52

Obiegim 5.15 13.55 przyjazd 7.30 19.55 Mogiła: 19.30 przyjazd 20.20
Niepolomice odjazd 4.30 14.10 przyjazd 7.12 16.3

Z Krakowa w kierunku zachodnio-północnym:

Odzjazd do:	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.
Szczakowcy	5.10	6.45	7.26	8.10	—	14.26	23.04
Katowice	6.01	7.57	7.45	8.10	8.53	—	22.32
Sosnowca	6.50	8.24	8.24	8.24	8.24	—	20.16
Będzina	10.45	12.13	13.00	13.23	13.38	21.16	6.02
Poznań	P 11.22	12.39	12.39	12.43	12.59	—	—
Głaniska	13.20	14.40	15.07	15.32	15.42	—	—
Gdyni	14.25	16.02	16.35	17.30	17.30	—	—
Berlina	P 17.12	18.31	18.32	19.14	19.14	—	—
	19.25	20.58	21.25	22.13	22.13	—	—
	21.30	22.49	23.15	23.43	23.43	—	—
	21.36	23.06	23.43	0.05	0.05	—	—

Przyjazd do Krakowa 7.19 28.37 10.10 P 11.12 12.40 16.44 P 18.52 19.28 21.28 23.55

Pospieszny: P.

Lokalny i Robotniczy: R.

Z: Dworzec Zachodni.

S: tylko w soboty.

Mt: Motorowy.

W kierunku północnym:

Odzjazd do:	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.	godz.
Częstochowa	0.45	3.34	7.10	8.06	7.05	
Łódź						
Warszawa	P 7.15	9.32	12.40	12.48		
Kielce						
Radomia						
	11.58	15.05	19.01	20.02	18.05	
	P 17.20	19.30	22.27	22.50	7.05	
	23.00	1.49	5.25	6.50		
Przyjazd do Krakowa	3.26	6.45	P 13.01	14.31	18.05	P 23.36

W kierunku wschodnim

Bochni	0.15	0.58	1.37	3.14	6.55	
Tarnowa	R 7.45	8.33	9.45	—	—	18.11
Rzeszowa	P 11.20	—	10.08	11.24	14.30	
Lwowa	S 11.25	—	12.23	13.37	16.25	
	14.20	12.32	13.28	15.35	20.20	
Lublina	R 15.35	15.30	16.30	—	—	
	R 16.25	16.43	17.42	21.17	0.20	
	R 19.00	—	20.03	—	—	
	P 19.25	20.28	—	—	—	
	R 20.25	21.12	22.12	—	—	
	R 20.55	21.58	—	—	—	

Przyjazd 5.45 6.20 7.37 8.45 P 11.15 14.05 16.55 P 17.01 18.20 19.10 21.20 P 21.00 21.31

W kierunku południowym

Kalwaria	0.45	2.07	5.15	4.23	6.17	6.15
Wadowice	3.40	7.56	8.40	6.15	7.20	7.59
Sucha	6.40	7.25	—	—	—	—
Rabka	7.25	10.43	11.28	10.06	10.46	11.24
Nowy Targ	P 9.15	10.43	11.34	13.08	13.48	14.43
Zakopane	P 13.25	13.25	14.57	18.45	18.45	19.35
	15.10	16.33	17.20	16.49	18.45	—
	15.21	16.53	17.43	19.13	20.10	21.10
	17.20	18.42	19.47	—	—	—
	18.15	18.16	20.13	—	—	—
	19.55	21.21	21.21	21.31	22.01	22.36
	23.05	0.57	23.05	—	—	—

Przyjazd do Krakowa: 5.30 6.40 8.25 10.56 14.20 14.55 16.25 P 16.45 19.20 20.40 21.45 22.08 2.26

W kierunku południowo-wschodnim

Nowy Sącz	0.15	6.55	8.43	9.25	7.50	9.52
Zegiestów	4.00	7.33	—	—	10.02	12.10
Krynica	7.45	12.52	10.05	14.45	14.43	16.30
Jasła	9.10	16.25	17.28	18.05	15.35	16.30
Iwonicz	P 11.25	16.25	17.28	18.05	17.12	18.30
Sanoka	P 18.15	16.25	17.28	18.05	17.12	18.13
	18.30	18.30	23.21	23.58	22.10	19.15
	23.20	4.22	5.51	6.49	4.48	1.17
						6.54

Przyjazd: 8.45 P 11.15 17.06 19.10 21.40